

Náš časopis, glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnika, ureja uredniški odbor: Drago Debeljak, Tanja Hrovatin (odgovorni urednik), Franc Petelin (tehnični urednik), Rafael Jaklič, Miloš Mauri, Smiljan Ogorelec, Janez Pečar, Franc Fortuna in Janez Znidaršič. Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 8, Vrhnika. Tisk tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani

NAŠ ČASOPIS

Leto 3.

Številka 19

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

Maj 1975

Praznovanje v Ligojni

Praznik naše občine v spomin na osvoboditev pred 30 leti

Delegati občinske skupščine, predsedniki družbenopolitičnih organizacij, gostje in občani so se 4. maja zbrali v Ligojni na slavnostni seji občinske skupščine. Slavnostni govor je imel poveljnik slovenskega generalštaba tov. Rudolf Hribernik-Svarun.

Predsednik skupščine Branko Strgar pa je podelil občinska priznanja — plakete Ivana Cankarja in cdlikovanja predsednika Tita 44 vrhniškim borcem in zaslužnim družbenopolitičnim delavcem.

V sporedu, ki je sledil slavnostni seji in kulturnemu programu, pa so sodelovale enote teritorialne obrambe, gasilci ter kmetje s svojimi modernimi poljedelskimi stroji.

Mimohod kmetijske mehanizacije na občinski proslavi v Ligojni

Polaganje venca k spominski plošči na Gasilskem domu v Ligojni

Pobratili se bomo z Gonarsom

Predstavniki družbenopolitičnih organizacij Vrhnike in predstavniki italijanskega mesta Gonars so že dalj časa razmišljali o pobratenju obeh mest. Vrhnika ima s tem mestom neprestane stike, saj je prav v tem kraju med II. svetovno vojno izgubilo življenje veliko naših ljudi, ki so z nepopisnim trpljenjem in darovanjem svojih življenj postavili trajen spomenik v borbi za svobodo in v opomin vsem kasnejšim rodovom.

Od takrat, ko so italijanski fašisti odganjali naše ljudi v ta kraj — kraj smrti, pa se je veliko spremenilo. Spremenili so se ljudje, spremenila se je politika držav in s tem tudi mednarodni odnosi. Zatiranje in nadvlado nekaterih, ki so si sami izmislili to, da so poklicani da vladajo malim narodom, je zamenjalo načelo enakopravnosti in suverenosti.

Tako so se predstavniki naših družbenopolitičnih organizacij zlasti pa občinski odbor ZB NOV po predhodnih razpravah in izmenjavi mnenj dogovorili, da ni nikakršnih ovir, da občinska skupščina ne bi mogla tesneje sodelovati z Gonarsom oz. da se v mesecu maju tudi podpiše listina o pobratenju.

Ob tej priliki želimo bralce našega časopisa na kratko seznaniti s tem italijanskim mestom. V zgodovini zasledimo to naselje prvič okoli leta 1000 našega štetja; v času romantizma nastajajo naselja — takomenovane »Ville« z novimi doseljenci. Med temi Villami — to lahko vidimo iz topografskih kart iz tiste dobe — zasledimo

kraj s prvotnim imenom GANARIUM. Priseljenci so bili pripadniki nepoznanega naroda, prav gotovo pa so bili latinskega porekla, na kar nas opozarja tudi ime, saj prihaja iz latinskega glalola »gannio — gannire« kar pomeni lisičje šklepetanje (z zobmi).

V XIII. stoletju se je ime spremenilo v GONAR in kasneje še v GONARS.

Gonars je, o tem pripoveduje njegova zgodovina, doživel veliko invazij in tu naj omenimo le tiste novejšega datuma: od 1643 do 1717 je tu dominirala kneževina Contea di Gradisca s knezom d' Eggenhergom, nato pa sledijo dominacije Nemčije, Avstrijskega cesarstva, Italijansko kraljevstvo Napoleona I, nato zopet dominira Avstrijsko cesarstvo in na koncu se mesto priključi kraljevini Italiji.

Prebivalstvo tega kraja je živelo od siromašnih pridelkov, ki jih daje skopa zemlja; bavili pa so se tudi z različnimi obrtmi, pri čemer so uporabljali primitiven način predelovanja in od katerih je bila in je še vedno

najpomembnejša čevljarska obrt. Optimistični karakter in trdna volja za napredek pa sta botrovala temu, da je ta obrt dosegla danes zavidljivo stopnjo razvoja in se uvršča Gonars danes med vodilne italijanske centre v proizvodnji obutve.

Prebivalci Gonarsa so po navadi gostoljubni, ljubeznivi in že po tradiciji zabavnega karakterja.

Od Udin, glavnega centra pokrajine je Gonars oddaljen 23 km, od Trsta, glavnega mesta regije pa 55 km. Celotna občina šteje 4640 prebivalcev, njena površina pa znaša 19,87 km². V Gonarsu — središču občine je, kot smo že omenili, razvita predvsem čevljarska obrt, v zaledju Ontagniano in Fauglis pa prevladuje poljedelstvo. V samem mestu je 20 čevljarskih tovarn in okoli sto obrtniških delavnic. Ta industrija zaposluje vso domačo delovno silo, saj število zaposlenih v občini znaša okoli 2000 prebivalcev.

V samem Gonarsu so hoteli, restavracije, gostilne, prehrambene trgovine, trgovina s pohištvo, oblekami in obutvijo ter dve kinodvorani.

Zelo razvita je tudi športna dejavnost saj imajo dve nogometni igrišči, pokrito telovadno dvorano, igrišče za tenis, košarko in odbojko ter stezo za kros.

T. H.

PODPISOVANJE LISTINE O POBRATENJU JE BILO 18. MAJA V GONARSU, 25. MAJA PA BO V BISTRISKEM GRADU.

Podelitev priznanj in odlikovanj ob prazniku občine

I. PRIZNANJA

Občinska skupščina Vrhnika že nekaj let podeljuje ob občinskem prazniku 6. maju priznanja občine Vrhnika, PLAKETO PISATELJA IVANA CANKARJA, ki jo lahko dobe posamezniki, delovne in drugi organizacije, ki so s svojim delom prispevale k gospodarskemu, političnemu, kulturnoprosvetnemu, pedagoškemu, znanstvenemu ali drugačnemu napredku ter ugledu občine.

Občinska skupščina je odločila, da letos podeli tri plakete in sicer:

1. PROSTOVOLJNEMU GASILSKEMU DRUŠTVU BOROVNICA

Prostovoljno gasilsko društvo Borovnica je bilo ustanovljeno leta 1885. Letos slavi 90-letnico svojega plodnega dela.

Prostovoljno gasilsko društvo Borovnica je v 90 letih obstoja utrdilo svoje vrste, usposobilo veliko gasilcev (zadnje čase žensk in mladincev) in v konkretnih akcijah rešilo velika in dragocena materialna sredstva in obvarovalo več občanov.

2. Stanku MIHELICU, roj. 18. 12. 1926, komandantu JLA na Vrhniki, v. p. 5312 Vrhnika.

Imenovani je borec NOB od 17. 8. 1943 in je danes aktivni polkovnik JLA. Na Vrhniki služi od leta 1969.

Mihelič Stanko že ves čas politično deluje na Vrhniki. Sodeloval je pri razreševanju nekaterih pomembnejših gospodarskih, komunalnih in drugih družbenih vprašanj kraja in občine. Bil je član komiteja OK ZKS Vrhnika, zdaj pa je član družbenopolitičnega zbora SO Vrhnika.

Odnosi med vojaško enoto, na čelu katere je in organi občinske skupščine, so zelo dobri.

Glede na povedano, si je Mihelič Stanko zaslužil priznanje za večletno uspešno družbenopolitično delo, ki je prispevalo k napredku občine tako na gospodarskem kot na družbenopolitičnem področju.

3. Marjanu PUŠU, roj. 21. 10. 1942, kemijskemu tehniku iz TOZD FENOLIT Borovnica.

V času zaposlenosti je pokazal veliko mero prizadevnosti in strokovnega znanja pri svojem delu in ima velike zasluge, da je obrat kljub pomanjkanju delovne sile tehnološke opremljenosti in nedodelane tehnologije uspešno izpolnjeval postavljene naloge.

Na obratu, ki ga vodi tov. Puš, sloni nadaljnji razvoj TOZD Fenolita Borovnica, kakor tudi to področje razvoja bazične industrije — Združene kemične industrije Slovenije. V dosedanem delu je v neurejenem obratu uvedel več racionalizacij za kar dosedaj še ni prejel nikakršnega priznanja ali nagrade.

Poleg strokovnega dela se je angažiral tudi na področju samoupravljanja in družbenopolitičnega dela. Bil je predsednik DS Fenolit Borovnica, sedaj pa je delegat delavskega sveta TOZD DONIT Medvode in član poslovnega odbora TOZD Fenolit Borovnica in OZD DONIT Medvode. Aktivno dela v sindikalni organizaciji.

Imenovani si je glede na zapisano obrazložitev zaslužil priznanje za večletno uspešno vodenje obrata in za storjene racionalizacije, ki so prispevale k napredku TOZD Fenolit Borovnica, ki je sestavni del organizacij združenega dela občine Vrhnika.

II. ODLIKOVANJA

Predsednik SFRJ je ob 30. obletnici osvoboditve, na predlog občinske organizacije ZZB NOV Vrhnika in drugih organizacij občine Vrhnika, odlikoval 44 občanov naše občine, za dela in dejanja, ki zaslužijo splošna priznanja in odliko.

I. Za posebne zasluge, pridobljene v boju s sovražnikom za osvoboditev naše države, za zasluge pri graditvi socializma in socialističnih samoupravnih odnosov, je odlikovan z REDOM ZASLUG ZA NAROD Z ZLATO ZVEZDO

1. Viktor KIRN (Vrhnika)

II. Za posebne zasluge in za delo, ki je posebnega pomena za napredek države in njenih družbenih dejavnosti, sta odlikovana z REDOM DELA Z RDEČO ZASTAVO

1. Rajko KIRN (Vrhnika) in
2. Marija OPEKA (Verd)

III. Za zasluge za gradnjo šole Ivana Cankarja in otroškega vrtca na Vrhniki je odlikovan z REDOM ZASLUG ZA NAROD S SREBRNIMI ŽARKI

1. Stane VOLK

IV. Za posebne zasluge, ki so jih dosegli v gospodarstvu oziroma za delo, ki je posebnega pomena za napredek države in njenih dejavnosti, so odlikovani z REDOM DELA Z ZLATIM VENCEN

1. Franc PETELIN (Breg št. 40)
2. Janez STRLE (Vrhnika) in
3. Zofija RODE (Vrhnika)

V. Za posebne zasluge na področju javnega delovanja, ki pomeni prispevek k splošnemu napredku države, so odlikovani z REDOM REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEN

1. Marta ALEKSIČ (na Klisu)
2. Janez DEBEVC (Zabočevo 2)
3. Matevž NOVAK (M. Ligojna 22)
4. Albin SUHADOLNIK (Log 96)
5. Jože VIDMAR

VI. Za posebne zasluge, pridobljene v boju s sovražnikom, oziroma za zasluge pri graditvi socializma, so odlikovani z REDOM ZASLUG ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO

1. Jože GRUDEN (Verd 175)
2. Martin JAKŠE (Verd 28)
3. Franc KRŽMANC (Bevke 76)
4. Marija KUCLER (Log 13)
5. Vida LOGAR (Vrhnika)
6. Marija RODE (Stara Vrhnika 69)
7. Franc FURLAN (Verd 51)
8. Franc KRŽIČ (Borovnica 212)
9. Ivan REMŠKAR (Log 51)
10. Alojz SIVKA (Borovnica)
11. Jožefa SUŠTARŠIČ-GORIŠEK (Borovnica)

VII. Za posebne zasluge, ki so jih dosegli v gospodarstvu, oziroma za delo, ki je posebnega pomena za napredek države in drugih dejavnosti, sta odlikovana z REDOM DELA S SREBRNIM VENCEN

1. Jože STANONIK (Usnjarska 10)
2. Amalija NOVAK (sodišče Vrhnika)

VIII. Za zasluge pridobljene v boju s sovražnikom za osvoboditev države, oziroma za prispevek h graditvi in razvoju samoupravne socialistične družbe, so odlikovani z MEDALJO ZASLUG ZA NAROD

1. Julka CELARC-ZALAZNIK (Lesno brdo 29)
2. Ivana FILIPIČ-KONČAN (Log 30)
3. Anton GREGORKA (Blatna Brezovica 3)
4. Jože JERAJ (Bevke 89)
5. Jože JEREB (Lesno brdo 16)
6. Ana KENK-RODE (Stara Vrhnika 11)
7. Ferdinand MIVŠEK (Zaplana 39)
8. Polde PALČIČ (Borovnica 7)
9. Karol PEČLIN (Bistra 7)
10. Ivan PETKOVŠEK (Stara Vrhnika 52)
11. Marija SUHADOLNIK-TURŠIČ (Zabočevo 5)
12. Marija ŠTRUKELJ-SODNIKAR (Lukovica 42)
13. Angelca VELKAVRH-PERPER (Dragomer 2)
14. Franc VIDMAR (Verd 53)
15. Tončka VUK-MARTINČIČ (Verd n. h.)
16. Jernej ZAKRAJŠEK (Verd 90)
17. Ivan ŽBOGAR (Bistra 2)
18. Ivana LESKOVEC-KUCLER (Lesno brdo 33)
19. Pavel MOLE (Stara Vrhnika 103)

SKUPŠČINA OBČINE VRHNIKA KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA

Priznanja in odlikovanja so bila podeljena na slavnostni seji občinske skupščine dne 4. 5. 1975 v Gasilskem domu v Ligojni.

Predstavniki borovniških gasilcev prevzema Plaketo Ivana Cankarja

ZRVS

Zanimiv obisk pri tankistih

V soboto, 19. aprila je občinski odbor ZRVS Vrhnika organiziral obisk svojih članov pri tankistih, ki so taborili na terenu.

Lepo sončno jutro je pripomoglo k dobremu razpoloženju v avtobusu. Prevevalo nas je pričakovano nečesa novega, saj večina starešin med nami, posebno mlajšimi, še ni videla delovanja tanka, transporterja in drugih orožij ter sredstev tako blizu, kot se bo to zgodilo danes.

Ko smo prispeli na Primorsko na teren, kjer so že več dni taborili naši tankisti, smo si prav z veseljem pretegnili noge. Prijazni častniki JLA so nas popeljali na opazovalnico in nam na zemljevidu ter na terenu razložili potek načrtovane vaje. Kmalu po tem pa smo zaslišali oglušujoči hrup težkih tankovskih motorjev. Pričela se je bitka; tarče, ki so markirale sovražnika, so padale pod udarci granat in mitraljezov.

Po uspešno končani vaji pa so čakale vojake še hude preizkušnje. Gasiti so namreč morali suho travo, ki se je med bitko vnela in grozila, da zaneti požar. No, tudi ta nenadejana preizkušnja je srečno minila.

Ob koncu smo se zahvalili vojakom in starešinam za pripravljenost, da nam pokažejo svoje znanje in za uspešno vojaško vajo, ki nas je vse prevzela.

Pot domov je bila prežeta pogovori o vsem, kar smo videli in doživeli. Vsi skupaj pa smo hvaležni našemu Občinskemu odboru ZRVS, da je organiziral tako poučno in zanimivo ekskurzijo.

M. M.

„Prostovoljni prispevek“

Kljub pred nekaj meseci objavljeni kritiki v »Našem časopisu«, ljubljansko podjetje Tobak ni prenehalo pobirati »prostovoljnih prispevkov« na Vrhniki. Namreč, še vedno ni odstranilo avtomata za žvečilni gumi (ki mu mimogrede pri Tobaku pravijo Kaugumi), ki visi na steni starega doma JLA in ki že zdavnaj na vanj vrženih 50 par ne reagira več. Res nevljudno od podjetja je, da poleg avtomata ne izobesi listka z napisom »Hvala za prostovoljni prispevek«, kot je to v navadi pri ostalih tovrstnih zbiralnih akcijah.

S. M.

Radioamaterstvo in vrhniški radioklub

Preden začnem pisati o vrhniškem radioklubu in amaterskih bi lžeel na kratko seznaniti bralce, kaj je to radioamaterstvo — njegova družbeno koristna vloga pri nas in v svetu.

Malo kateri tehnični razvoj je v svetu zavzel take dimenzije in organiziranost kot radioamaterizem. Glavni činitelji, ki so vplivali na razvoj so predvsem: družbeno koristna vloga, avantgardnost v tehničnem napredku, sodelovanje med narodi v humanih akcijah ne glede na raso, politično pripadnost, vero, nacionalnost in kot posledica tega poslanstva miru in napredka v svetu. Taka karakteristika je pripomogla, da so vse napredne države podprle razvoj radioamaterstva in priznanje mu je dala tudi Organizacija združenih narodov.

Začetek radioamaterstva je vezan na prve iznajdbe na področju elektrotehnike, pravi smisel in organiziranost pa dobi po iznajdbi brezžičnega prenosa. Fenomenalna iznajdba »radija« je bila leta 1901 prava čarovnija za ljudske množice pa tudi za marsikatero izobraženca. Prav z brezžičnim prenosom pa so se pričeli ukvarjati amaterji eksperimentatorji, ki so iskali enostavnejše in boljše rešitve. S časom je bila dokazana prednost radijske zveze pred žičnim telegrafom. Prvi privrženec radija se pojavijo med poštnimi in tehničnimi uslužbenci, ki so poklicno delali na razvoju radijskih aparatov. Ti so pričeli uporabljati te aparature tudi za privatne zveze. Te ljudi, ki se iz ljubezni do tehnike ukvarjajo v prostem času z radiotehniko, gradijo radijske aparature za medsebojne radijske zveze imenujemo radioamaterji. Prav ti radioamaterji so 1914. leta v Ameriki ustanovili prvo združenje. Neprecenljivo vlogo so radioamaterji odigrali v razvoju telekomunikacij in radiotehnike saj so raziskali uporabnost kratkih radijskih valov in moči oddajnikov. Zavrnilo so takratno znanstveno tezo, da je radijska zveza nemogoča na kratkih valovih na velike razdalje, saj so 1923 vzpostavili prvo radijsko zvezo med Ameriko in Evropo. Tehnično je bilo nemogoče vzpostaviti tisoče radijskih postaj po vsem svetu s ciljem odkrivati lastnosti kratkih radijskih valov. Tu pa so bili radioamaterji, ki so z ogromnim številom radijskih zvez v kratkem obdobju pokazali možnost komuniciranja v različnih pogojih. Zaradi teh zaslug je Mednarodna unija za telekomunikacije dodelila radioamaterjem posamezne frekvence za njihove zveze. Danes radioamaterji vzpostavljajo oddaljene radijske zveze tudi na ultra kratkih valovih. V povojnem obdobju se prične eksperimentiranje z zvezami preko meteoritskih sledov, reflektiranja preko meseca, 1961 pa imamo že prvi satelit Oskar. Do se-

daj je lansirano že 7 satelitov za radioamaterske potrebe, 1969 lahko zasledimo že prvi amaterski prenos televizijske slike preko Atlantika. Danes je radioamatersko gibanje v svetu doseglo velike razsežnosti, saj je že okoli milijon radioamaterjev in okoli pol milijona radioamaterskih radijskih postaj.

Že v stari Jugoslaviji zabeležimo prve radioamaterje 1925. leta in precej uspešnih tehničnih eksperimentov. Med njimi tudi brezžični vžig električne žarnice na otoku Javi, ki ga je izvedel zagrebški radioamater. Seveda pa zaradi takratne politike in odnosa vlade do izobraževanja množic radioamaterstvo ni dobilo podpore oblasti in ni moglo doseči množičnosti. Zaradi načel humanosti in prijateljstva je bila radioamaterska dejavnost preganjana in zatirana. II. druga svetovna vojna je naše radioamaterje vključila v NOB. Mnogi so dokazali svojo sposobnost v partizanskih enotah kot nepogrešljivi in hrabri telegrafisti.

Leto 1946 lahko imenujemo kot pričetek nove epohe jugoslovanskega radioamaterizma. Inicijativa veteranov je naletela na podporo pri vseh oblastnih forumih in formirana so številna radioamaterska društva. V mnogih humanih akcijah so radioamaterji odigrali pomembno vlogo. Predvsem je treba omeniti skopsko katastrofo, ko je Zveza radioamaterjev Slovenije za izredno uspešno delo dobila visoko priznanje — odlikovanje Red bratstva in enotnosti z zlatim vencem. Tudi v Banja Luki, zagrebških poplavih ali pa ob nujni nabavi zdravil so radioamaterji odigrali pomembno vlogo. Radioamaterji pa imajo velik pomen tudi v splošnem ljudskem odporu, saj ta mala vojska odlično izvežbanih telegrafistov garantira sigurne zveze v slučaju vojne. Danes je v radioamaterski organizaciji v Jugoslaviji včlanjenih okoli 25.000 članov, ki imajo blizu 3000 klubskih in zasebnih radijskih postaj.

Na Vrhniki je bil radioklub ustanovljen 1954. leta in je vključeval precej mladine iz Vrhnike in okolice. Leta 1961 pa je razpadel zaradi odhoda vodje radiokluba. 1972 smo pričeli razmišljati o ponovnem formiranju radiokluba. Poskušali smo zbrati nekdanje amaterje — a brez uspeha. Prav zato je bil organiziran prvi tečaj za mladince in odziv je bil precejšen. Tu nam je priskočil na pomoč tudi Dom JLA v katerem smo dobili prostor za tečaj. Pozneje pa smo morali tu postaviti tudi aparature in te so tu še danes. Od starega radiokluba smo našli dve odsluženi trofejni radijski postaji. Kljub temu uspeh ni izostal, saj smo z velikim naporom vzpostavljali radijske zveze tudi z amaterji iz sosednjih držav. Z delom na taki postaji seveda nismo

ogli mladim in bodočim amaterjem dočarati lepoto radioamaterskega športa. Z nabavo moderne radijske postaje pa se je tudi uspeh in aktivnost kluba zelo povečala. Poleg vsakodnevne dela smo pričeli aktivno sodelovati na tekmovanjih in do konca leta smo osvojili nekaj diplom in vzpostavili precej zanimivih radijskih zvez z vsemi kontinenti. Od JLA smo dobili staro učilnico za telegrafiste, jo popravili in pričeli z novim tečajem za operatorje, tako da so uspešno položili izpit prvi mladinci. Od takrat so tečaji vsakoletna praksa. Letošnje leto smo v ta namen organizirali obisk 7. in 8. razreda osnovnih šol, tako da bi z radioamaterstvom seznanili čim širši krog mladine. Odziv na tečaj je bil precejšen. Seveda pa ta zahteva precejšnjo stopnjo zrelosti, saj je gradivo obsežno in izpiti strogi. Potrebno je obvladati poleg ostalih predpisov, kratic itd. tudi sprejem in oddajanje morzejevih znakov. Veliko mladih se po uvodnih urah raje odloči za kakšen lažji šport, ki zahteva manj učenja; tisti pa, ki zdržijo prvi mesec, tudi uspešno položijo izpit. Sam tečaj traja 3 do 4 mesece. Danes je radioklub že množična organizacija, saj šteje 60 članov in 20 operatorjev lahko dela na radijski postaji.

Naš pozivni znak YU3EIJ poznajo že vsi amaterji po Jugoslaviji pa tudi izven države, saj skoraj ni tekmovanja, v katerem naš klub ne bi sodeloval in dosegel solidnih uspehov. Samo v preteklem letu smo sodelovali na približno 30 tekmovanjih in bili tudi sami organizatorji tekmovanja v počastitev I. tankovske brigade. Na tekmo-

vanjih v tujini do sedaj nismo mogli resneje sodelovati kljub odlični ekipi, ker je za takšno tekmovanje potrebna tudi ustrezna tehnična oprema. Tudi to smo delno že nabavili, še vedno pa ostajajo problem kvalitetne antene in upamo, da bomo tudi ta problem kmalu rešili. Konec preteklega leta smo v tekmovanju za pokal Zveze radioamaterjev Slovenije med več kot sto radijskimi postajami z najboljšimi ekipami dosegli zavidljivo tretje mesto. To vsekakor dokazuje kvaliteto kluba v slovenskem in tudi jugoslovanskem merilu. Pri tem pa je treba poudariti, da je bila naša ekipa sestavljena iz operatorjev, ki so izpit položili v našem klubu in da so to fantje od 16 do 18 let starosti. V preteklem obdobju smo vzpostavili 16000 radijskih zvez s 130 državami celega sveta in osvojili 50 diplom na tekmovanjih doma in v tujini. Zato pa je bilo potrebno veliko entuziazma in trdega dela. Potrebno je bilo veliko neprespanih noči ob radijski postaji. Nobena redkost ni, da pridemo po polnoči v klub in slišimo amaterja kako se pogovarja z amaterjem iz Amerike, Japonske, Avstralije itd. Vsekakor pa se zjutraj vesel, kljub neprespani noči vrača domov, saj je bil njegov trud poplačan z zanimivimi zvezami. Za takšen razvoj radiokluba pa se lahko zahvalimo tudi pristojnim občinskim organom, predvsem pa Oddelku za narodno obrambo, saj so formiranje in razvoj radiokluba pravilno razumeli in ga tudi finančno podprli. Lahko pa zaključimo, da sredstva dodeljena radioklubu niso »vržena v prazno«, ampak so se z uspešnim delom kluba bogato

obrestovala. Potrebno je bilo res veliko požrtvovalnosti, da smo v tako kratkem času toliko dosegli. Vodja tečaja za operatorje za svoj trud ne dobi ničesar — niti simbolične nagrade. Tehnična oprema je izredno draga in zato nimamo denarja za manj pomembne stvari in veliko manjših stroškov plačajo člani sami ali pa s prostovoljnimi prispevki. Ne bi smelo ostati skrito, da so za uspešno delo kluba najbolj zaslužni predsednik Lončar Otto, Celarc Slavko in Oblak Vili; seveda pa tudi vsak član pripomore k uspehu z delom po svojih močeh.

V današnjem času, ko moramo vsakega državljana vključiti oziroma ga maksimalno pripraviti na splošni ljudski odpor ima radioklub pri tem zelo pomembno vlogo. Marsikatera akcija je v vojni odvisna prav od radijske zveze. To pa nam omogoča le zveza s telegrafisti, ki so stalno vključeni, to pomeni so »profesionalci«. Veliko naših operatorjev pa mora še na odsluženje vojaškega roka in ti amaterji bodo tudi potem stalno delali v klubu.

Tudi v prihodnosti bo naš klub stalno deloval in razširjal svoje akcije in se boril za čim boljše rezultate na tekmovanjih. Letos načrtujemo otvoritev tehnične sekcije kluba, kjer bo lahko vsak član izdeloval razne elektronske aparature, eksperimentiral in tako bo lahko našel svoj hobi tudi tisti, ki ga same radijske zveze ne privlačijo. Za začetek bomo tečajnike seznanili z osnovami elektrotehnike in radiotehnike in izdelovali tranzistorske sprejemnike. Seveda pa je začetek tega tečaja odvisen od prostorov, ki jih sedaj še nimamo. Niz drugih akcij kot so zveze preko satelita, radioamaterska televizija in tudi oprema, ki jo potrebuje radioklub pri masovnem in vsestranskem delu, pa je odvisna sedaj samo od finančnih sredstev.

LONČAR OTTO — YU3TUQ

Konec aprila je 73 gasilcev iz vrhniške in logaške občine uspešno zaključilo 120 urni tečaj za gasilce podčastnike. Fantje so se res dobro odrezali, pridobljeno znanje pa bodo sedaj širili med ostale člane — gasilce.

Organizacije združenega dela

TOZD Igrad – gradbeništvo

Bralcem Našega časopisa želimo prikazati našo TOZD IGRAD-gradbeništvo in prav zato sem se odločil, da bom z nekaterimi podatki prikazal naše delo in naše uspehe.

Že na samem začetku moram poudariti, da je morala naša TOZD v vseh letih njenega obstoja dokazovati, da je sposobna opraviti kar največ nalog v gradbeni dejavnosti na Vrhniki in se tako boriti za svoj obstoj. Boriti se je morala tudi z močno konkurenco, saj je SGP Grosuplje imelo na Vrhniki več let stacioniran svoj sektor. Pojavljala se je tudi novomeški Pionir, ki tudi sedaj gradi na Vrhniki; trenutno pa so prisotni še ljubljanski Gradis, Slovenija ceste ter z enim svojih sektorjev gradbene operative tudi cerkniško gradbeno podjetje Gradišče, ki ima tudi namen, če že ne povečati število zaposlenih, te vsaj obdržati na sedanji ravni.

Konkurenca je vsekakor potrebna, posebno če je to zdrava konkurenca; toda dovoljevati, da se pri istih ali celo nižjih cenah domače podjetje pri licitaciji izloča — tega si najbrž ne bi smeli dovoliti. Zato si moramo z dobro kvaliteto in pravočasno dograditvijo nam zaupanih objektov ustvariti pogoje za normalno delo in razvoj naše TOZD.

Ni še minilo veliko let, ko smo na koncu koledarskega leta govorili koliko moramo v naslednjem letu zgraditi individualnih stanovanjskih hiš, kakšen promet moramo ustvariti z adaptacijami, da bo skupni promet znašal 800 starih milijonov. Ko smo prvič dosegli bruto promet ene stare milijarde smo se vsi zaposleni v naši delovni organizaciji veselili, saj je to za nas pomenilo veliko. Zlasti pa smo se veselili vsakega novega stroja ali orodja. Veliko spremembo smo občutili takrat, ko smo lesene in težke samokolnice zamenjali s pločevinastimi z gumijastim kolesom; takrat, ko je na gradbišče prišel prvi stroj za izdelavo mokre mešanice (beton, malta), ko smo transporte materialov z vprežnimi vozili nadomestili z našimi avtomobili in ko smo ročno vgrajevanje (štampanje) betona zamenjali z vibracijskimi iglami. Vsaka nova pridobitev nam je res veliko pomenila.

Danes razpolaga naša organizacija z moderno mehanizacijo; imamo prenosna dvigala (žerjave), prekladalne postaje za beton, imamo tudi centralno betonsko mešanico za vsa gradbišča. Težkega fizičnega dela je vse manj, saj čedalje več dela opravijo stroji, kar pa je edina rešitev, saj je delovna sila v naši panogi zelo deficitarna. Vse težje dobimo mlade ljudi, ki bi šli v uk za zidarja, tesarja, železokrovca in podobno, kajti vsakdo se raje zaposli v tovarni in mu ni potrebno delati na prepihu, dežju, višini in sploh

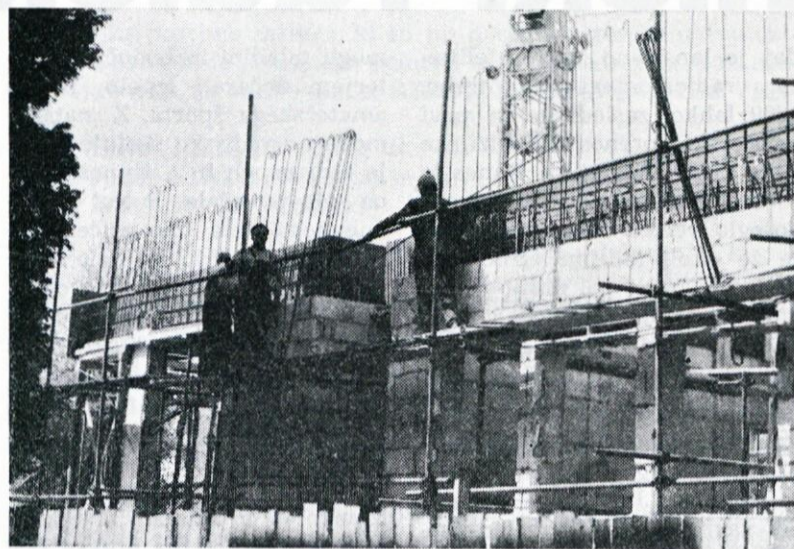
biti izpostavljen vsem ostalim vremenskim pogojem.

Vse pa v naši panogi le ni tako črno kot si večina mladih ljudi misli. S svojim delom si povsod postavimo spomenik, saj nobena tovarna, ustanova, magistrala itd. ne nastane, ne da bi gradbenik pustil tam del sebe. Gradbeništvo ima zelo dolgo zgodovino — da ne rečem celo najdaljšo; samo mi, gradbeniki, si ne znamo narediti najboljše reklame, kljub temu, da imamo zato vse potrebne pogoje. Gradbeni delavec je vedno bil skromen in tak bo verjetno tudi ostal!

Če se v svojem razmišljanju povrnem nekoliko nazaj in v mislih preletim kaj smo gradili in kaj gradimo, moram poudariti, da imamo danes večja in organizirana gradbišča in naš plan v letu 1975 je, da realiziramo 5,5 milijard starih din. Trenutno gradimo na Vrhniki sledeče objekte: vsa gradbena dela za novo opekarno v Sinji gorici (razen zidanja peči), 28-stanovanjski blok za solidarnostni sklad, poslovno stanovanjski blok z 48 stanovanji v strogem centru Vrhnike kjer se bodo naselile družine uslužbencev JLA, v poslovnem delu pa bo imela svoje prostore Ljubljanska banka, SDK, Zavarovalnica Sava, dva kioska za prodajo časopisov ali česa podobnega, na razpolago pa je še 70 m² poslovnih prostorov, ki pa jih še niso odkupili, čeprav je interesentov veliko. Smo pa tudi tik pred zaključkom del na novem Domu upokojencev na Vrhniki, v katerem bo našlo svoje zatočišče in nego 120 ljudi. Ta objekt bo velika pridobitev za Vrhniko, saj so do sedaj stari ljudje živeli v zelo neprimernih prostorih starega doma. Pripravljamo pa se tudi na gradnjo prizidka k PTT objektu saj čakamo samo še na ureditev dokumentacije in pa na gradnjo stolpiča za trg v bližini Cankarjeve šole ter na gradnjo stanovanjskih blokov IUUV na Ložici. Pričakujemo pa tudi, da nam bodo zaupali v gradnjo še nekatere objekte, toda ne vemo, če bomo najboljši ponudniki.

Težave pa imamo z delovno silo in to predvsem zato, ker ji ne moremo ponuditi najboljših življenjskih pogojev za bivanje, saj je skoraj vsa naša delovna sila iz drugih republik. Predvsem imamo premalo prostora, toda trudimo se, da bomo tudi ta problem čim prej rešili.

Prav tako kot v vseh ostalih panogah gospodarstva se tudi mi srečujemo s težavami, ki jih skušamo kar najuspešneje premostiti. Zavedamo se, da se bomo morali tudi v prihodnje z njimi soočiti in jih reševati po čim bolj demokratični poti. Velika spodbuda za naše nadaljno delo pa je, da smo vsa zaključena gradbena dela opravili kvalitetno in nismo imeli nikjer veliko reklamacij; znano je, da moramo za vse objekte dati še

dveletno garancijo in v tem času tudi popraviti vse pomanjkljivosti, ki se pojavijo.

Ena izmed težav s katero se tudi pogosto soočamo, je sodelovanje s podjetji za zaključna dela (obrtiška dela). Posamezne dejavnosti v tem sklopu so tako deficitarne, da težko dobimo zanje izvajalce, ki bi bili kvalitetni. Da pa bi sami razpolagali s temi izvajalci v naši TOZD pa je nemogoče, ker to

tudi preveč stane.

Zanimiv pa je tudi podatek, da smo z našimi deli nastopali tudi izven meja naše občine. Gradili smo več individualnih hiš v Ljubljani, Logatcu, opravili nekaj adaptacij v Postojni, Pivki, zgradili smo sodoben market v Bujah pri Luciji, adaptirali opekarno v Obrovem in Ljubljanske opekarno, sodelovali smo pri obnovi poškodovanih hiš na Kozjanskem, veli-

ko gradbenih del pa smo opravili tudi v Industriji usnja v Šmartnem.

Prav tako pa smo tudi na Vrhniki zgradili veliko individualnih hiš, veliko stanovanjskih blokov, adaptacije smo izvršili v IUUV, zgradili smo objekt družbene prehrane IUUV, za katerega lahko rečemo, da je najbolj reprezentančni tovrstni objekt na Vrhniki, adaptirali smo Mlečno restavracijo, zgradili kegljišče ob hotelu Mantova in izvedli skoraj vsa kanalizacijska dela na Vrhniki.

Po vsem tem kar je zapisane lahko sklepamo, da bomo tudi v prihodnje še veliko gradili kljub temu, da se srečujemo z močno konkurenco. V sestavi naše TOZD imamo tudi projektni biro, ki se je specializiral predvsem za stanovanjsko gradnjo in malo je že objektov, ki se grade na Vrhniki, ne da bi bili projektirani v našem biroju.

V želji, da bralce Našega časopisa saj malo seznanim z našim delom, sem navedel le grobe podatke. Verjetno bi bilo zanimivo, da v eni prihodnjih števil tabelarično prikažemo našo TOZD od njene ustanovitve do danes glede na število zaposlenih, njeno vsakoletno realizacijo in dohodek.

LONČAR MILIVOJ

Praznik Krajevne skupnosti Bevke

V nedeljo 27. aprila je krajevna skupnost Bevke praznovala svoj krajevni praznik. V slavnostni seji, ki jo je vodil predsednik KS Bevke tov. Milan Nartnik, je obudil spomine na dogodke iz naše revolucije predsednik ZZB in v zvezi s temi dogodki je bil tudi imenovan nov datum krajevnega praznika v spomin na prve žrt-

ve, ki jih je ta kraj daroval v borbi za svobodo in neodvisnost.

Sledil je kulturni program, ki so ga izvajali pevski zbor parketarne Verd, vrhniška pihalna godba in pionirji.

Po končanem slavnostnem delu je sledila zakuska in pa prijetno tovariško srečanje.

**KS BEVKE
JE DOLOČILA
NOV DATUM
KRAJEVNEGA
PRAZNIKA
27. AVGUST**

Delovno predsedstvo na slavnostni seji KS Bevke ob krajevnem prazniku

Pomembna pridobitev

Urbanistično enoten kompleks Ivan Cankar bo imel kulturno-izobraževalni značaj. Priprave na 100-letnico rojstva Ivana Cankarja so že v teku.

Priprave na praznovanje obletnice rojstva Ivana Cankarja, ki bo prihodnje leto na Vrhniki, so že v teku in tudi Vrhniki razmišljajo o tem, kako bi se najprimerneje vključili v to praznovanje. Ob tej priliki se je ponovno porodila ideja oziroma že stara potreba po nekem večnamenskem prostoru s kakršnim na Vrhniki še ne razpolagamo.

Ta večnamenski objekt naj bi služil kulturnim prireditvam, masovnim sestankom, razstavam in pa telesni kulturi. Tako naj bi bil prostor tega novega objekta sestavljen iz dveh delov. Prvi del, ki bi služil kulturnim prireditvam (dvorana za nastope, sestanke, knjižnica, čitalnica, razstavni prostor) bo meril 400 m² in dvorana bo lahko sprejela približno 500 ljudi. Drugi del, ki pa ima rekreativno športni namen in katerega bodo souporabljale tudi osnovne šole, pa bo meril 600 m². Ta del bo tudi povezan s starim

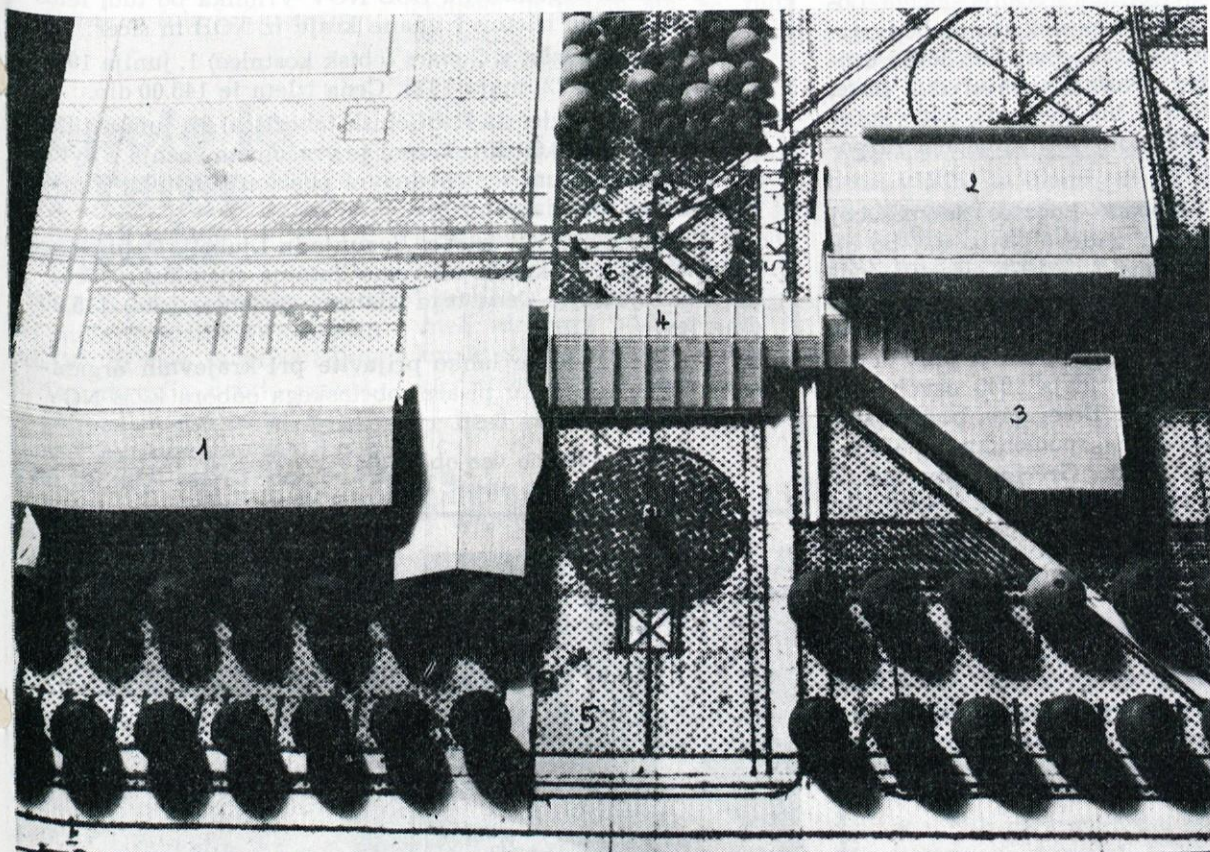
Domom partizana, v njem pa bo prostora za 900 do 1000 ljudi.

Z gradnjo tega novega objekta se bo pričela spreminjati podoba celotnega kompleksa od šole Janeza Mraka pa do kinodvorane. Ta prostor se bo spremenil v urbanistično enoten kompleks, ki bo imel predvsem kulturno-izobraževalni značaj. V skladu s tem naj bi tudi okolje okoli novega objekta dobilo drugačno podobo, saj bo preurejeno v nekakšen spominski park. Ta celotni kompleks pa se bo poimenoval po Ivanu Cankarju.

Poleg priprave načrtov za celotni kompleks je tudi že stekla akcija za zbiranje finančnih sredstev. Po predvidevanjih bo vrhniško gospodarstvo zbralo približno 200 milijonov starih dinarjev in prvi, ki so k temu že pristopili je IUUV, ki je že nakazala 120 milijonov. Pričakujejo pa, da bodo del sredstev prispevale tudi druge OZD in SIS. Razlika v sredstvih pa bo krita iz sredstev, ki bodo zbrana kot sredstva gospodarskih organizacij za razreševanje problema šolstva, kamor spada tudi omenjeni objekt.

Na koncu pa naj poudarim tudi to, da si pri gradnji tega pomembnega objekta za celotno našo občino tudi mladina s svojim prostovoljnim delom lahko postavi trajen spomenik!

T. H.

1. Stari dom Partizana
2. Nova večnamenska dvorana
3. Knjižnica s čitalnico
4. Povezovalni hodnik
5. Cankarjev spomenik
6. Spominski park

Skupščin in družbenopolitičnih organizacij mesta Ljubljane in občine Vrhnika

Slovenske akademije znanosti in umetnosti

Univerze
Združenje visokošolskih zavodov Maribor

Kulturne skupnosti Slovenije
Društva književnikov Slovenije
Izobraževalne skupnosti Slovenije

Slavističnega društva Slovenije
Zavoda za šolstvo SR Slovenije
RTV Ljubljane
»Delo« Ljubljana
Cankarjeve založbe
Mladinske knjige
Prešernove družbe

Politični, znanstveni in kulturni delavci ter umetniki:

- AŠKERC ANTON
BORŠNIK MARJA
BRAVNIČAR MATIJA
DOBROVOLJC FRANC
DROLC ŠTEFKA
DOLANC STANE
GRABELJŠEK KAREL

- INGOLIČ ANTON
JAKAC BOŽIDAR
JAN SLAVKO
KALIN BORIS
KARDELJ EDVARD
KARLIN JANEZ
KLOPČIČ MILE
KOSMAČ CIRIL
KLANJEC MIŠKO
KREFT BRATKO
KUNTNER TONE
MEJAK MITJA
MENART JANEZ
MIHELIČ MIRA
MIKUŠ METOD
PAVŠIČ VLADIMIR-Matej Bor

- POŽAR STOJAN
RACE BORIS
SIMONITI RADO
SUHADOLČAN LEOPOLD
ŠENTJURC LIDIJA
ŠTIGLIC FRANCE
TOMŠIČ VIDA
VERBIČ ANDREJ
ZDRAVEC FRANCE
ZIHREL BORIS
ZLOBEC CIRIL
ZUPANČIČ BENO
ZWITTER FRAN
ZWITTER FRANCI

SZDL

Priznanja OF

Občinska konferenca SZDL vsako leto podeljuje Srebrna priznanja OF za požrtvovalno in uspešno delo v družbenopolitičnih organizacijah, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih ter društvih pri razvijanju socialističnih samoupravnih družbenih odnosih.

Letos ko še posebno svečano praznujemo 30. obletnico osvoboditve je občinska konferenca SZDL podelila ta priznanja kar devetnajstim posameznikom, taborniškemu odredu Ivana Cankarja ter Gasilskemu društvu Drenov grič.

Poleg teh Srebrnih priznanj OF pa je bilo podeljeno še 90 pismenih priznanj zaslužnim posameznikom.

Taborniški odred Ivana Cankarja Vrhnika

Za razvijanje tradicij NOB in za vzgajanje mladega človeka v duhu naše samoupravne družbe

Gasilsko društvo Drenov grič

Za aktivno delovanje na področju gasilstva, za delo z mladimi ljudmi in za preprečitev gmotne škode

Krsto Aleksić

Za dolgoletno delo v DPO, predvsem v SZDL

Boris Brus

Za dolgoletno delo v DPO, predvsem v svoji KS

Drago Debeljak

Za delo v DPO

Maks Dolničar

Za dolgoletno delo v društvih

Josip Fabčić

Za delovanje pri krepitvi bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov, za zблиževanje med pripadniki JLA in prebivalci Vrhnika

Andrej Grampovčan

Za delovanje na področju krajevne samouprave

Franc Gantar

Za dolgoletno delovanje v DPO

Jože Jeraj

Za delovanje v društvih, DPO in v krajevni samoupravi

Janez Kisovec

Za delo v SZDL in krajevni samoupravi

Boža Marenčič

Za delovanje v društvih

Alojz Rožnik

Za dolgoletno delovanje v DPO

Ivan Srše

Za dolgoletno delovanje v DPO

Jože Nagode

Za delovanje v SZDL

Niko Stražišar

Za delovanje v SZDL

Jože Stržinar

Za delovanje v DPO, društvih in krajevnih skupnostih

Anton Verovšek

Za dolgoletno delovanje v DPO

Andrej Vidovič

Za delovanje v samoupravnih organih, predvsem v skupščinskih organih

Mihaela Verbič

Za dolgoletno delovanje v DPO

Anton Tešar

Za delovanje v DPO in v KS

Sekretar Občinske konference SZDL Miloš Mauri ob otvoritvi slavnostne seje

IMENOVAN JE TUDI ŽE ODBOR ZA PROSLAVO 100-LETNICE ROJSTVA IVANA CANKARJA, KI GA SESTAVLJAJO:

Predsedniki ali delegati naslednjih organizacij in institucij:

Predsedstva SR Slovenije
Skupščine SR Slovenije
Izvršnega sveta skupščine SR Slovenije

Centralnega komiteja ZK Slovenije

Republiške konference ZSDL Slovenije

Republiškega sveta ZS Slovenije

Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije

Republiške konference ZSM Slovenije

Priprave na proslavo 30-letnice osvoboditve

Srečanje borcev in aktivistov Notranjske dne 7. septembra 1975 v Logatcu

Priprave so se začele že v letu 1974 tako, da smo uskladili in izdelali osnutek programa tega srečanja. Na te sestanke smo vabili predstavnike občin Ljubljana Vič-Rudnik, Vrhnike, Cerknice, Logatca, kakor tudi člane iz sekretariata Notranjskega okrožja.

V mesecu januarju smo izvolili glavni odbor, kateri bo vodil priprave, izvršni odbor, prireditveni odbor, odbor za prehrano, odbor za razstave, odbor za izvedbo programa, odbor za promet, odbor za propagando in odbor za finance. Do sedaj smo pripravili tudi že osnutek programa, katerega bomo dopolnjevali približno do 1. julija, nato pa se bo izdelal konkreten program za to pomembno srečanje Notranjske.

Program proslav in prireditvev naj bi trajal od 1. 7. do 7. 9. 1975 in v tem obdobju bo v Logatcu vrsta prireditvev in otvoritev:

a) Svečana otvoritev spomenika v gozdu pri Cestah tovarišici Bavdkovi, poštarici iz Hotedršice, ki je bila zverinsko ubita v letu 1944.

b) Otvoritev spominske plošče na hiši, kjer je bil leta 1941 ustanovljen prvi odbor OF v Logatcu.

c) Otvoritev spominske plošče pri Jelovčanu v Hlevišah 7 kjer so v bližini padli Stane Žitko, Franc Istenič in Ivan Istenič.

d) Preimenovali bomo šolo v Rovtah po pokojnem Francu Krču »ČUČU«.

e) Preimenovali bomo novo moderno šolo v Gor. Logatcu.

f) Otvorili bomo novo moderno šolo in telovadnico v Dol. Logatcu.

g) Odrpli bomo novo zgrajene prostore »Konfekcije« na Logaškem polju.

i) Odrpli bomo razstavo NOB od leta 1941—1945 v Titovi dvorani v Narodnem domu. V spodnjih prostorih v Narodnem domu bomo odrpli razstavo povojne graditve vseh štirih občin od 1945—1975.

j) Otvoritev razstave partizanskih zdravnikov v novi moderni šoli v Dol. Logatcu.

Na proslavi dne 7. 9. 1975 naj bi sodelovali vsi aktivisti in borci občin Ljubljana Vič-Rudnik, Vrhnike, Cerknice in Logatca, vse domicilne enote teh štirih občin, delegacije vseh odredov brigad in divizij, katere so se borile na teritoriju teh štirih občin. Prisotni naj bi bili tudi mladina, taborniki, po želji partizanske enote in seveda pionirji. Navzoče naj bi bile

vse bojne zastave, zastave tabornikov, mladine, pionirjev, partizanskih enot in prapori vseh krajevnih združenj vseh štirih občin.

Za potrebe financiranja je bil napravljen dogovor, da proslava ne sme prekoračiti znesek 32 starih milijonov, tako da bi vsaka občina prispevala 8 milijonov starih din.

7. 9. 1975 — to je v nedeljo, bo največja svečanost ob občinskem prazniku občine Logatec, saj bo to največje srečanje borcev, aktivistov, domicilnih enot, partizanskih enot, mladine, tabornikov in občanov vseh štirih občin. Program za to svečanost bo režiral Janez Vrhunc. Celotna slovnost ob 30-letnici osvoboditve bo v centru Logatca na Poštnem vrtu, kjer bo zbor vseh enot. Prijetno razpoloženje se bo nadaljevalo na prostoru pred in okoli Narodnega doma v Dol. Logatcu, kjer bo poskrbljeno tudi za jedačo in pijačo.

Glavni odbor je odločil, da dobi vsak aktivist oz. borec posebno vabilo, v katerem naj bi bila značka, posvečena 30. obletnici osvoboditve, bon za prehrano in program srečanja.

Glavni odbor je odločil, da dobi vsak vabljeni aktivist in borec kakor tudi ostali povabljeni tudi skodelico s spominskim posvetilom z leseno žlico (in seveda tudi hrano).

Občinski odbor ZB NOV občine Ljubljana Vič-Rudnik, Vrhnike, Cerknice in Logatca bodo na njihovo zahtevo dobili na razpolago dovolj vabil, značk in bonov za hrano in jih bodo 14 dni pred srečanjem poslali po pošti vsem vabljenim.

Vsi pododbori, kateri so izvoljeni na zadnji seji Glavnega odbora so morali do 10. aprila dostaviti programe in finančne načrte glavnemu odboru tako, da je bil glavni odbor sklican že do 15. aprila, kjer so pregledali programe in finančne načrte katere naj bi glavni odbor tudi potrdil.

Gostitelj srečanja občina Logatec bo poskrbela, da bo Logatec v tistih dneh čim lepše urejen; skušali bodo urediti ceste, fasade hiš tako, da bodo sprejeli goste v prazničnem razpoloženju.

Občina Logatec še posebej izraža zadovoljstvo, saj bo na proslavi 7. 9. 1975 prisotna tudi delegacija 29. Hercegovske divizije, z narodnim herojem Vladom Šegrtom, ker je prav ta divizija 4. maja 1945 osvobodila Logatec. Delegacija bo položila vence na spomenika na Grčarjevcu in Grčerevskem vrhu, kjer so padli borci te divizije.

PREDSEDNIK ZBZB NOV
OBČINE LOGATEC

Jerina Franc

V torek 8. aprila 1975 je bil v dvorani Doma JLA redni občni zbor Avtomoto društva Vrhnika. Sledila je razstava trofej in razgovor s tekmovalci. Na koncu pa so predvajali še barvne filme z dirke motorjev za SP 73, Rally Monte Carlo 73 in film z dirke formula I 73.

Program izletov ZZB NOV v letošnjem letu

Občinska organizacija ZZB NOV Vrhnika bo tudi letos organizirala več izletov v znane kraje iz NOB in sicer:

Enodnevni izlet v Gonars (obisk kostnice) 1. junija 1975. Prijavite se do 22. maja 1975. Cena izleta je 145.00 din.

Dvodnevni izlet na Rab (obisk taborišča) 22. junija 1975. Cena izleta je 340.00 din. V ceni je vračunana vožnja z avtobusom in trajektom ter enodnevni penzion v hotelu. Prijavite se do 5. junija.

Predvidevamo še izlet v Begunje in Ljubelj. Datuma ne moremo objaviti, ker še ne vemo datuma spominske svečanosti na Ljubelju. Cena tega izleta bo (orientacijsko) 115.00 dinarjev.

Za vse izlete se lahko prijavite pri krajevnih organizacijah ZB NOV in v pisarni občinskega odbora ZZB NOV Vrhnika na Tržaški cesti 11.

Na izlete vabimo vse občane!

Vrhniška kronika

Od 15. marca do 1. maja

Umrli:

LAMPRET IVANA — 87 let — osebna upokojenka — Lukovica

PIŠEK JAKOB — 76 let — kmet — Bevke

DRAGAR KAROLINA — 79 let — osebna upokojenka — Borovnica

KOGOVŠEK MARJANA — 87 let — preužitkarica — Smrečje

GOSTIŠA MARIJA — 79 let — upokojenka — Bevke

BORŠTNIK MARIJANA — 82 let — preužitkarica — Velika Ligojna

KRVINA MARJAN — 29 let — mizar — Smrečje

KRŽIČ MARIJA — 74 let — kmečka upokojenka — Lesno Brdo

JESENKO MATILDA — 76 let — osebna upokojenka — Lesno Brdo

MESEC LUKA — 84 let — upokojenec — Vrhnika

ČIŽEK inž. OTMAR — 72 let — upokojenec — Vrhnika

ŠTIMEČ JOŽEFA — 51 let — upokojenka — Vrhnika

KLAIČ TEREZIJA — 91 let — socialna podpiranka — Vrhnika

URH KATARINA — 76 let — kmečka upokojenka — Vrhnika

LUTMAN-SAPLA EMA — 81 let — socialna podpiranka — Vrhnika

MAČEK MARIJA — 85 let — upokojenka — Vrhnika

POPEK MARIJA — 96 let — gospodinja — Zavrh

V TEM ČASU PA SO ZAKONSKO ZVEZO NA VRHNIKI SKLENILI ŠTIRJE PARI.

Kmetu Kenk Gustlju iz Stare Vrhnike je letos v začetku marca krava povrgla tri žive teličke. Prav ta krava je že pred dvema letoma imela trojčke, toda takrat so prišli mrtvi na svet. Upamo, da letošnje žive teličke dobro napredujejo, saj so skrb in ponos skrbne gospodinje.

Obisk tovarišice Brine

Nekega dne po drugi uri pouka smo se zbrali v risalnici. Čez nekaj časa se je pred nami pokazala tov. Brina. Med vojno je bila partizanka v kulturniški skupini 14. divizije.

Brina nam je pripovedovala razne dogodke o vojni. Med njimi mi bo ostal najbolj v spominu tale:

Ko se je 14. divizija pomikala proti Pohorju, je bila mrzla zima z mnogo snega in tov. Brini so zmrznile noge. Ostati je morala v neki kurirski koči. Tam je bila cele tri tedne. Po treh tednih se je vrnila z nekim kurirjem nazaj v 14. divizijo.

Na koncu ji je Darja izročila šopek cvetja. Tov. Brina pa ji je dala za spomin Kajuhovo značko.

Čas je prehitro minil. Morali smo domov. Toda tov. Brine ne bom nikoli pozabil.

Zoran Grom, 3. c

Osnovna šola I. Cankarja

Uspelo je zbiranje papirja

Na naši šoli vsako leto zbiramo papir. Prodamo ga podjetju DINOS, ki nam ta papir odkupi. Del denarja dobijo razredne skupnosti, del pa ga namenimo v humane namene. Letos bodo vsi nižji razredi dali 50 kg zbranega papirja za Rdeči križ, višji razredi pa 100 kg.

Hodili smo po hišah in prosili za papir. Ljudje so nam ga radi odstopili. Kljub dežju, ki je neusmiljeno padal, je akcija potekala brez ovir.

Mi otroci smo imeli polne roke dela že pred 26. in 27. marcem, ko se je akcija začela. Že doma smo zvezovali papir v pakete. Po skupinah smo papir vozili pred kurilnico, kjer je tovariš hišnik tehtal, dežurni učenci pa so zapisovali količine papirja.

Akcija je dobro uspela. Z njo nismo bili zadovoljni samo mi, ampak tudi ljudje, ki so nam dali papir, saj mnogi niso vedeli kam z njim.

Najbrž vas zanima, koliko papirja je vaš razred zbral. Zato pregledajte rezultate:

1. a je zbral	720,5 kg
1. b je zbral	390 kg
1. c je zbral	255 kg
2. a je zbral	577,5 kg
2. b je zbral	408,5 kg
3. a je zbral	604 kg
3. b je zbral	286 kg
3. c je zbral	637,5 kg
4. a je zbral	1171 kg
4. b je zbral	884,5 kg

Mislím, da ste bili z rezultati zadovoljni, če pa ne, se še bolj potrudite naslednjič!!

BARBARA JURJEVIČ
MARCELA PELAN
O. Š. IVAN CANKAR

Tovarišica Brina na obisku pri vrhniških pionirjih

Moji starši niso Slovenci

Moji starši niso Slovenci. Mamica je doma s Hrvaškega, očka pa iz Dervente v Bosni.

Oba sta zelo mlada prišla v Slovenijo iskat delo. Nekega dne sta se srečala na plesu v Podpeči in potem sta se tudi vzljubila.

Čez dve leti sta našla stanovanje in čez enajst mesecev sta dobila še mene. Čeprav sta že nekaj let živela v Sloveniji, sem se jaz rodila v Bosni na očkovem domu. Čez dve leti se je rodila še sestrica. Takrat mamica ni šla več v Bosno ampak v Ljubljano. Nekaj časa nismo imeli dobrega stanovanja, a kmalu smo ga dobili v bloku, kjer stanujemo še danes.

Živimo lepo in prijetno. Dobili smo še majhnega fantiča — bratca Zdravka. Vsi govorimo slovensko, seveda pa znamo tudi hrvaško. S sestrico že hodi va obe v šolo, slovensko seveda. Na sploh se čutim Slovenka, pa čeprav imam nadvse rada tudi očkov dom in sorodnike v Derventi, kjer sem se rodila. Tudi oni me imajo radi.

Ta spis sem napisala zato, da boste videli, da imam zares rada slovenski jezik. Tovarišica me večkrat pohvali in včasih tudi drugim postavi za zgled.

Slavica Mičič, 3. a
novinarski krožek
BOROVNICA

Prvi dan svobode

Tako se spominjata stari ata in stara mama prvega dne svobode:

Dan pred enim najlepših dnevov najinega življenja so okupatorjevi vojaki in njihovi domači izdajalci s sklonjenimi glavami in vsi iz sebe hiteli proti Ljubljani.

Ze dopoldne smo slišali strel v smeri od Logatca. Vedeli smo. To so naši, ki se borijo še z zadnjimi okupatorjevimi vojaki. Proti popoldnevu so bili strelji vse pogostejši, vse bližji. Boj je postal srditejši. Umaknili smo se v bolj zavarovan del hiše, v kateri smo stanovali. S prihodom mraka se je streljanje v tem delu Vrhniko poleglo.

V vseh nas je nastal nek nov občutek, čeprav partizanov še nismo videli, smo slutili, da so že na Vrhniko in da smo svobodni.

Noč je bila mirna, a za nas predolga. Težko smo dočakali jutro.

Odhiteli smo iz hiše. Tako lepega jutra še ni bilo. S sosedi smo se stiskali in si glasno pripovedovali — svobodni smo.

Z veseljem smo krasili hišo. Ker pa naših osvoboditeljev še nismo videli, sva odhitela v samo Vrhniko. Stisk rok z utrujenimi borci je bil res prisrčen. Borcev je bilo malo. Vedeli smo, da nimajo časa za oddih, ampak hitijo proti Ljubljani.

Vrhniko je tisto dopoldne dobila čisto drugačno podobo. Ljudje so začeli krasiti hiše s cvetjem, zelenjem in z doma izdelanimi zastavami.

Marko Smrtnik, 3. b
Osnovna šola
I. Cankarja

Mačja svatba

Nekoč šel maček je po strehi, nato pa skozi strešno lino, šel dvorit muči lepi, ko spodaj v hiši mirno spi.

Drug večer je šel jo vabit, da gresta na sprehod, nato pa šla sta gledat, prelepi mačji grad.

Naslednjič sta se že zmenila, kdaj se bosta vzela, kdaj se bosta poročila, saj muca dosti dote bo imela.

Nato so priredili slavnostno gostijo, vsi gostje mačji korajžno se napili a zjutraj po kotih vsi zaspijo.

Zdaj muca mu je žena, in mucek njen je mož, muca pridna kot nobena, in zdaj sta skupaj prav za skoz.

JESENOVEC BOJANA, 8. a

Ob robu

Ni kisló samo zelje

Bržkone Vrhniko ni ravno na prvem mestu glede čistoče naselja samega — posebno v zadnjem času ne. Pogledjmo za primer samo Hribski potok in njegove bregove, pa tudi drugje ni veliko boljše. Ni dolgo tega, ko je na Vrhniko razsajala epidemija zlatenice in ob bolezní, ki sem jo sam prebolel, se temu prav nič ne čudim. Čudim se le, da se zopet ne pojavi ta bolezen ali pa katera druga epidemija.

Stopil sem v trgovino s sadjem in zelenjavo na Stari cesti, da kupim pol kilograma solate. Dobil sem jo in plačal s pettisočakom (starim seveda) in prodajalka mi je vrnila drobiž, kot da sem ji dal le tisoč starih din. Šele na mojo intervencijo in ker sem v prisotnih kupcih imel priče, mi je vrnila le štiri jurje. To je bil prvi tuš in nekakšna uvertura. Za menoj je bil na vrsti možakar, ki je kupil kilo repe in kilo zelja. Prodajalka ga je vprašala, če ima vrečko ali kaj podobnega s seboj in ker tega ni imel, mu je oboje zavila kar v navaden časopisni papir. Papir se je seveda takoj razmočil in razlezel, pa ga je vzela še več in kar oboje skupaj »zapokala« in možakarju porinila pod nos. In je nesel vse skupaj domov v rokah, med prsti pa se mu je cedila kisló dišéca se vodica in mimoidočim naznanjala, kaj bo imel za kosilo. Tudi naslednji je bil podobno postrežen — dobil je prav tako kot prejšnji zelje v »cajtenge«.

Precej časa je že, odkar tudi v naših straniščih več ali manj ne uporabljamo časopisnega papirja, saj nas Sladkogorska

oskrbuje s higienskim papirjem in sprašujem se, kdaj bo naša Sadje—zelenjava toliko napredovala, da ne bodo več uporabljali časopisnega papirja. Sploh je v tej trgovini časopis alfa in omega, kajti nanj tudi računajo in tako ni treba blokov in temu podobne navlake. Ampak, dragi moji, kako naj se otrok, ki ga mama pošlje v trgovino izkaže, koliko je dal za kupljeno stvar. Saj mama ne ve ali je res toliko stalo ali pa je kaj tudi izgubil.

No nekaj pohvalnega je tudi v tej trgovini. So namreč »šparovni« kakor pravimo po domače in če se slučajno kaj zelja raztrese po prodajalni mizi, ga lepo pobrišejo in vržejo nazaj v posodo.

Ko je bila Vrhniko še manjša, smo imeli dve trgovini s sadjem in zelenjavo, zdaj pa, ko se je mesto tako povečalo imamo samo eno in še to majhno in neprimerno. Da je trgovina taka, prav gotovo niso krive prodajalke, ampak bi morali krivce poiskati nekje drugje. Ali res ni mogoče dobiti poštenega prostora za omenjeno trgovino, kjer bi bili higiensko postreženi? In ali v obstoječo trgovino nikoli ne pogleda sanitarni ali tržni inšpektor? Kdo je tisti, ki odgovarja zato, da občani kupujejo primerna in zdrava živila? Kdo bo odgovarjal, če se bo nekega dne spet pojavila epidemija? Bomo našli v njej vzrok, kajti tudi iz majhne luknje lahko prileze velika in dolga kača, ki napravi veliko škodo.

PEJIČ TOMISLAV

Uspelo je državno prvenstvo v radijsko vodenih avtomobilih

4. maja je bila v sklopu praznovanj 1. maja in občinskega praznika druga dirka za državno prvenstvo v radijsko vodenih avtomobilih za nagrado Vrhniko. Sodelovalo je 22 tekmovalcev iz treh klubov. Zmagovalec je Kapler Alojz, sledita pa mu Klanjšček Mirko in Vrhovnik Iztok.

Zanimanje za tekmovanje je bilo veliko in prisotni gledalci so bili izredno disciplinirani, tekmovalci pa navdušeni nad tekmovalnim prostorom, ki je po njihovih besedah eden najboljših. Pri pripravi tega prostora za tekmovanje so jim na pomoč priskočili tudi vrhniški gasilci.

Dan mladosti

Titu za 83. rojstni dan

Vsako leto 25. maja proslavljamo rojstni dan tovariša Tita, velikega borca in revolucionarja. V času ko se narava začne prebujati, ko vse cveti in se razvija, mladi praznujemo svoj dan, dan mladosti.

Tovariš Tito je zgodaj pričel svojo revolucionarno dejavnost; svoje življenje je vgradil v našo revolucijo in njene pridobitve. Vedno je vodil politiko boja za interese delavskega razreda, družbeno preobrazbo in vsestranski napredek naše države, za bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti, za uresničitev vseh tistih idealov, za katere se je odločil že v rani mladosti.

Tito vedno izžareva preprostost in moč svoje velike osebnosti, vedno je dajal zgled temu, kakšen odnos je treba imeti do ljudi in zlasti kako je tre-

ba dragocene revolucionarne izkušnje prenašati na mlajše rodove.

Njegova osebnost pa ni velika samo pri nas. Spoštujejo ga povsod, kjer utripajo plamenita človeška srca. Neki indijski funkcionar je dejal: »Svojemu sinu sem dal ime Tito zato, ker občudujem zmago Jugoslavije nad izkoriščanjem. Prizadeval si bom sina vzgojiti po zgledu tega moža. Pripovedujem mu o njegovem življenju in o boju jugoslovanskih narodov.« Ali je sploh še kakšno lepše priznanje našemu predsedniku, njegovemu junaštvu, resnicoljubnosti in žrtvovanju za ideale svobode in humanosti?

Tito nam je bil potreben nekdaj, potreben nam je danes in potreben nam bo v prihodnje, kajti v sebi združuje re-

volucionarnega borca, znanje in srčno plemenitost. Prav te lastnosti, ki pa niso pogosto združene v enem človeku, dajejo njegovemu prispevku k naši revoluciji in socialistični izgradnji, zlasti pa vodilni vlogi ZKJ tisto resnično, zaradi česar si je pridobil zaupanje in iskreno prijateljstvo ne samo svojih ožjih sodelavcev in soborcev, pač pa tudi širokih množic vseh naših narodov in narodnosti.

Dragi Tito! Mladi iz cele Jugoslavije bi te imeli radi v svoji sredi še vrsto let, saj niti za trenutek nisi nehal biti mlad ker pripadaš nam in naši bodočnosti. Nikoli ne moremo reči: »Tega ne moremo storiti ali pa tega ne zmoremo«, saj je odgovor vedno isti: »Tito je to naredil, tudi mi moramo!«

MARJAN SEDEJ

Pripoved brigadirke

Zavihali smo rokave

Spomini Rezke Mole z gradnje proge Brčko — Banovići

Kmalu po kruti vojni, ki je zajela naše kraje, je mladina zavihala rokave in začela obnavljati porušeno domovino. Največja akcija leta 1946 je bila gradnja enotirne proge Brčko — Banovići. Ti dve mesti sta znani kot rudarski središči Bosne, ki je bila v tistih težkih časih zelo prizadeta od neprestanih sovražnikovih divljanj. Tako je odšla v te kraje četa mladincev in mladink iz Vrhnike. Ena izmed udeleženk je bila tudi tov. Rezka Mole-Metka. Le-ta nas je pred dnevi obiskala na šoli z namenom, da nam pove nekaj o brigadirskem življenju. Tako le je začela svojo pripoved:

»V belo oblečeni smo s prtljago v velikih culah odšli v Ljubljano. Tu so nas natrpali v živinske vagone, kjer smo zaviti le v borme odeje prečepeli dva dni in dve noči. Na postaji v Brčkem, na obrežju reke Bosne, v senci bosenskih gozdov smo postavili taborišče sredi katerega smo v zemljo zadržali slovensko zastavo. Tabor so sestavljali veliki vojaški šotori, v katerih je spalo tudi do dvajset brigadirjev, ki so bili vsi iz ene brigade. Vsako jutro smo se skopali z vodo iz reke Bosne. Zelo smo skrbeli za higieno in ni se zgodilo, da bi nas kdaj napadle uši. Vodo smo dobivali iz vodnjakov, ki so bili v bližini. Nekoč bi nam kmalu zmanjkalo vode, a smo na srečo odkrili nov vodnjak. To so bile majhne težave, ki pa nas niso veliko ovirale pri delu. Jaz sem se ves čas trudila, da bi čimveč pripomogla h končni dograditvi začetega dela. Vsak dan sem v osmih urah vozila petsto samokolnic materiala na nasip. Tako sem delala do konca akcije. Prisluzila sem si značko udarnika, ki

jo hranim še sedaj po 30 letih. Pri tem pa nikoli ne bom pozabila na to, koliko truda je v tej znački, ki se mi je povrnil s tem, da sem postala udarnica.

Največjo nevarnost za nas pa so kljub našemu vojaškemu življenju predstavljali četniki, ki se niso hoteli predati zmagovitim enotam jugoslovanske vojske. Našemu komandantu so sedemkrat prestrelili titovko. Zato smo živeli v stalni vojni pripravljenosti. Zvečer smo postavljali straže in vsakdo od nas je imel puško. Kljub delu in velikim težavam pa nismo izgubili časa za šaljiva tekmovanja in prijateljska srečanja z bratskimi brigadami iz vseh naših republik. Nekoč smo brigadirju, ki je imel navado spati pri zastavi, zvezali noge. Zjutraj je nalašč hotel zamuditi zbor. O naši nakani ni ničesar posumil. Ker se ni zmenil za to, da so bili vsi drugi že v vrsti, mu je dežurni zapiskal na ušesa. Tedaj je hotel planiti pokonci, a je omahnil nazaj, ker je imel zvezane noge. Cel tabor se je nasmejal do solz, mi pa smo bili kaznovani.

V vrste brigadirjev so smeli stopiti le mladinci, ki so bili stari nad 15 let. Nekoč se je v tabor pritihotapil kakih 14 let star fant. Ko je dežurni zažvižgal zbor, se je tudi on postavil med nas. Toda komandant ga je opazil in mu povedal, da mora iz brigade, ker je premlad. Fant pa se ni pustil kar tako odgnati. Skril se je na skedenj, mi pa smo mu prinašali tisto borno hrano — malo kruha in makaronov, ki so jih takrat premogli v brigadi. Nekaj časa je bilo tako, potem pa smo prosili komandanta, naj ga sprejme v brigado. Komandant je našo

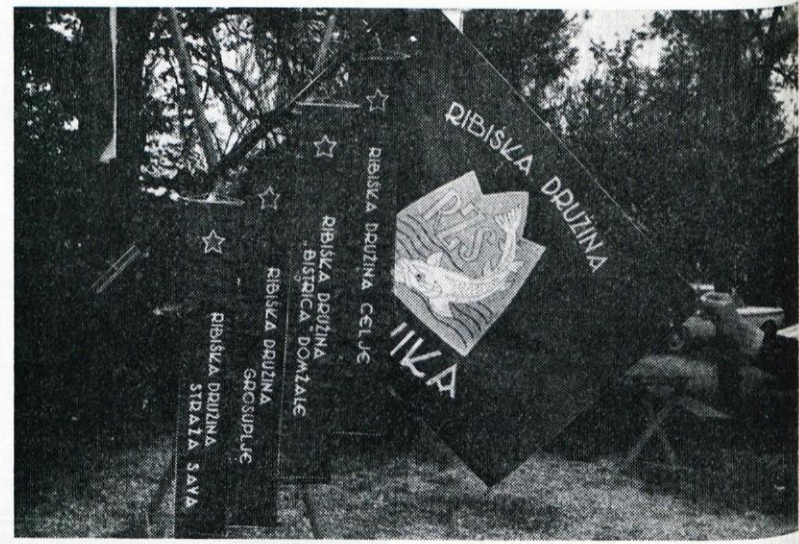
prošnjo uslišal. Ko je fant zvedel, da je sprejet, je bil zelo vesel. Tudi vsi drugi smo bili zelo srečni, ker smo lahko sodelovali pri obnovi domovine. Kmalu se je naše brigadirsko življenje končalo z odhodom. Vsi smo jokali in se poslavljali od prijateljev. Kakor smo odšli tja v belo oblečeni, tako smo sedaj vsi črni in zaprašeni prišli na Vrhniko. Za vse je bila ta delovna akcija, katere smo se udeležili nepozaben dogodek.«

Tako je tov. Meletova zaključila svojo pripoved. Poslušali smo jo z zanimanjem in ko se je poslovila smo se dogovorili, da nas bo, če bo le mogoče, še večkrat obiskala.

Marjan Geohelli, 6. b
Osnovna šola
I. Cankar

Koncert

29. aprila je bil v počastitev prazničnih dni v Cankarjevem domu koncert velikega pihalnega orkestra doma JLA iz Ljubljane s solisti.

V Sinji Gorici je bilo 4. maja pri ribiškem domu družinsko športno ribiško tekmovanje z razvitjem prapora.

Vrhnika

Vodovje Ljubljanice te na jugovzhodu meje,
Vrhnika kjer Cankar začel je mladost,
na severozahodu te Dolomiti kraste,
z Nauportusom začela si pot.

Razgled s Trojice na tebe je lep,
okrog griča razteza se mesto,
Ljubljana pomlaja ta svet,
ki staro let je štirikrat petsto.

Hiš in stolpičev iz leta v leto je več,
tovarne in obrati so zrasli po vojni,
mesto z okolico premnogim je vseč,
avtocesta ponos je pokrajini.

Na klancu v začetku vzpetine,
pa skromna hišica poseda,
spomini — Cankarjeve družine,
muzej — pisateljeva beseda.

In od takrat poteklo veliko je let,
ko Cankar začel je s pisanjem,
potem odšel je v širni svet,
bogati z novim se znanjem.

Kaj naj rečem Vrhnika še o tebi,
zakaj ti pravi Cankar čuden kraj,
povej še sama kaj o sebi,
če le moreš nam kedaj.

A zdaj dovolj besede je bodrene,
sto poteklo kmalu bode let,
ko rojen bil mojster je moderne,
ki pozna ga velik svet.

BABI DEBELJAK

3. a. razred

Osnovna šola IVAN CANKAR

Slavnostne seje občinske konference SZDL Vrhnika in podelitve Srebrnih priznanj OF se je udeležil tudi tovariš Popit